

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Overzichtsk kaart	6
Algemene tips	7
Symbolen	7
De mooiste wandelingen in Wales	10
GPS-Tracks	12
Natuur en landschap van Wales	16
Informatie en adressen	21
Engels en Welsh voor wandelaars	25
1 5.30 uur Cadair Idris	28
2 1.30 uur Rond de Foel Cynwch	31
3 8.00 uur Aran Fawddwy, 905 m	33
4 2.00 uur In de bossen van Coed Ganllwyd	35
5 8.00 uur Rhinog Fawr, 720 m	37
6 6.00 uur Arenig Fawr, 854 m	40
7 6.00 uur Cnicht, 689 m	42
8 3.30 uur Aberglaslyn en Cwm Bychan	45
9 2.00 uur Yr Eifl en Tre'r Ceiri	47
10 6.00 uur Snowdon, 1085 m, via Llanberis Path	49
11 6.30 uur Snowdon, 1085 m, via Y Lliwedd	52
12 8.30 uur Y Glyderau	55
13 6.30 uur Y Carneddau	58
14 4.00 uur Newborough Warren	61
15 3.00 uur Rhoscolyn	64
16 3.00 uur Carmel Head	66
17 2.00 uur Aber Falls	68
18 3.00 uur Great Orme	70
19 4.00 uur Naar de meren Llyn Geirionydd en Llyn Crafnant	73
20 2.30 uur Aan het meer Llyn Brenig	76
21 5.00 uur Clwydian Range	78
22 8.30 uur Llangollen	81
23 3.00 uur Aan Lake Vyrnwy	85
24 2.30 uur Powis Castle	88
25 5.00 uur Talgarth	90
26 4.00 uur Van Castell Dinas naar Waun Fach	93
27 5.00 uur Vale of Ewyas	95
28 2.30 uur Sugar Loaf	98
29 7.00 uur Crug Hywel, Pen Cerrig-calch en Pen Allt-mawr	100

30	6.00 uur	Van Talybont Reservoir naar de Waun Rydd	103
31	6.00 uur	Het hoefijzer van Beacons	106
32	4.30 uur	Pontneddfechan	108
33	5.00 uur	Fan Brycheiniog en Bannau Sir Gaer	111
34	1.45 uur	Carreg Cennen	113
35	5.45 uur	Oxwich	115
36	4.00 uur	Rhossili	118
37	2.00 uur	Laugharne	121
38	2.00 uur	Manorbier	123
39	3.00 uur	Bosherston en Stackpole Warren	125
40	2.30 uur	Marloes	128
41	3.00 uur	Het zuiden van schiereiland St David's	130
42	5.00 uur	Strumble Head	132
43	5.00 uur	Over de 'Golden Road' door de Preseli	134
44	6.00 uur	Mynydd Carningli en Pentre Ifan	137
45	4.00 uur	Dolaucothi	140
46	7.00 uur	Drygarn Fawr	143
47	3.30 uur	Teifi Pools	146
48	2.30 uur	De omgeving van Hafod	148
49	5.30 uur	Pumlumon Fawr	151
50	3.00 uur	Pendinas en Tanybwch	154
Register			156

Irish Sea

EATHA CLIAH

George's Channel

Cardigan Bay

Bristol Channel

North Devon Heritage Coast

Wales Coast

South Wales Coast

Wales Coast

Wales Coast

Algemene tips

Routebeschrijving en -zwaarte

De wandelroutes zijn zodanig geselecteerd dat alle belangrijke bergketens, de mooiste kustwegen en de omgeving van de aantrekkelijkste steden aan bod komen. De hier beschreven routes zijn op vijf na allemaal rondwandelingen.

Elk van de wandelingen heeft zijn eigen charme, wat mede afhangt van het jaargetijde en van persoonlijke smaak. Om u behulpzaam te zijn bij uw keuze is bij elke wandeling een korte omschrijving opgenomen van de belangrijkste onderdelen en bijzonderheden en ook een indicatie van de zwaarte.

Wandeltijden: de vermelde tijden zijn echt looptijden, zonder rust- of fopauzes. Omdat persoonlijke conditie, landschap en weersomstandigheden van invloed kunnen zijn op de loopsnelheid, zijn de aangegeven wandeltijden slechts een indicatie.

Hoogteverschil: bij het vermelde hoogteverschil wordt niet het hoogteverschil tussen begin- en eindpunt bedoeld, maar het daadwerkelijke aantal meters dat u klimt en daalt.

Zwaarte: bij enkele wandelingen in de bergen is het noodzakelijk om korte stukken te klimmen of trajecten zonder pad te volgen en vooral in moerasgebied natte gedeeltes te omzeilen. Dit blijven echter uitzonderingen. In de regel volgt u duidelijk herkenbare en/of gemarkeerde wegen en paden.

Richtingsgevoel: met uitzondering van enkele verlaten berggebieden is het eenvoudig om de juiste koers te houden. Wegwijzers en markeringen zijn u hierbij vaak behulpzaam. Alleen als er geen markeringen zijn en het pad nauwelijks zichtbaar is, zult u aanspraak moeten maken op uw richtingsgevoel.

Blootstelling aan de elementen: als wandelaar kunt u blootgesteld worden aan gure omstandigheden op boomloze bergtoppen, bergkammen en hoogvlaktes, maar ook paden langs de kust stellen aanzienlijk hogere eisen aan u dan de routes die over wei-

Symbolen

	bereikbaar per trein of bus
	eten en drinken onderweg
	geschikt voor kinderen
	plaats met eetgelegenheid
	eetgelegenheid, café
	schuilhut, accommodatie
	parkeerplaats
	top
	kerk, kapel
	archeologische vindplaats
	uitkijkpunt
	camping
	pas, brug
	kasteel
	waterval, grot
	zwemgelegenheid
	bron
	haven, aanlegsteiger

In Wales zijn wegwijzers tweetalig.

den voeren in het binnenland of die beschutting genieten van een bos. Schuilhutten voor wandelaars zijn in Wales zeer dun gezaaid.

De genoemde aspecten vormen samen een 'gemiddelde' dat in drie categorieën is in te delen. Onthoud dat deze indeling is gebaseerd op paden en wegen die 'normaal' toegankelijk zijn. Ongunstige invloeden zoals de weersomstandigheden kunnen ervoor zorgen dat de zwaarte van een wandeling toeneemt. Minder ervaren wandelaars wordt aangeraden te beginnen met de 'gemakkelijke', wandelingen.

Gemakkelijk Relatief korte en niet heel inspannende wandelingen over overwegend goede, gemarkeerde wegen en paden, maar ook met enkele rotsige of natte trajecten. Rivieren en beken zijn moeiteloos over te steken, stukken zonder zichtbaar pad zijn makkelijk te vinden. In de regel weinig hoogteverschil en weinig blootstelling aan de elementen. Er worden geen speciale eisen gesteld aan conditie en richtingsgevoel.

Tamelijk moeilijk Soms langere berg-, dal- en kustwandelingen over smalle wegen en paden waarvoor tredzekerheid nodig is. Ook zijn er trajecten zonder zichtbaar spoor en doorkruist u vaak rotsig en nat terrein. Hier kunnen de elementen een belangrijke rol spelen. Aan conditie en richtingsgevoel worden hier wat hogere eisen gesteld.

Moelijk Inspannende bergwandelingen waar op sommige trajecten korte stukken geklommen moet worden. Vaak spoorloze, rotsige en/of drassige paden. Tredzekerheid en een goed richtingsgevoel zijn hier wenselijk en u mag geen last hebben van hoogtevrees. De weersomstandigheden kunnen hier ook een belangrijke factor vormen. Deze wandelingen vereisen een goede tot zeer goede conditie.

Hektrapjes komt u op bijna alle wandelingen tegen. In Wales zijn ze slechts zelden van een hondenluikje voorzien. Houd er rekening mee dat u uw hond dus af en toe over het hektrapje moet tillen.

Markering, wegwijzers, pijlen

In Wales is er geen algemeen recht tot het betreden van de natuur, tenzij u hiervoor het netwerk van officiële routes aanhoudt. Deze routes zijn als volgt ingedeeld:

- Openbaar voetpad (public footpath/llwybr cyhoeddus), uitsluitend voor voetgangers toegankelijk. Te herkennen aan: een gele richtingspijl (nieuw) of een wit voetgangerssymbool (mannetje) op een groene achtergrond; ouder is het opschrift 'public footpath' op een houten wegwijzer, aan de andere kant staat 'llwybr cyhoeddus' of een voetgangerssymbool (mannetje).
- Openbare rijweg (public bridleway/llwybr ceffyl cyhoeddus), toegankelijk voor voetgangers, ruiters en fietsers. Te herkennen aan een blauwe pijl of een witte ruiter te paard op een groene achtergrond.
- Openbare weg /veldweg (byway/cilffordd), toegankelijk voor voetgangers, ruiters, fietsers en personenauto's. Te herkennen aan een donkerrode pijl, alleen voor niet-gemotoriseerd verkeer (sporadisch), of een lichtrode pijl voor alle voertuigen. Voor een gewone personenauto zijn deze wegen doorgaans niet begaanbaar.
- Overpad (Tir Gofal of permissive path/llwybr caniatol), te gebruiken door voetgangers, ruiters en fietsers (al naargelang wordt aangegeven). De bezitter van het land heeft toestemming gegeven voor het gebruik van dit pad. U dient altijd te onthouden dat u zich hier op privégebied bevindt. Het recht van overpad kan altijd worden ingetrokken. Te herkennen aan: witte pijl op een bruine achtergrond.

Dan zijn er nog diverse gemarkeerde (langeafstands)routes waar vele in deze gids beschreven wandelingen deels gebruik van maken. U zult stukken volgen van de drie nationale wan-

Ruiterpad richting Aran Fawddwy.

Spectaculaire klim naar de zetel van de reuzen

Aan het bergmassief Cadair Idris, een van de meest populaire wandelbestemmingen van Wales, worden bovennatuurlijke krachten toegeschreven: degenen die alleen in de Cadair Idris overnachten, worden dichter, knettergek of ontwaken nooit meer. Gwyn fab Nudd jaagt hier met zijn honden en begeleidt de zielen van de doden naar het Keltische hiernamaals Annwfn. De reus Idris zetelt in het hoefijzervormige, diepblauwe bergmeer Llyn Cau dat wordt omgeven door de bergketen Cadair Idris. De ketelvormige uitholling, die aan een amfitheater doet denken, is in de ijstijd ontstaan en is met zijn steile hellingen een van de indrukwekkendste glaciale dalen van Groot-Brittannië. Deze wandeling volgt het spectaculairste pad, het Minffordd Path, omhoog naar de rotsige top Penygadair (893 m). Vanaf hier kunt u genieten van geweldige uitzichten in alle richtingen – bij helder weer zelfs tot aan Ierland.

Beginpunt: wandelaarsparkeerplaats, 110 m, (betaald parkeren, toiletten) ten zuidwesten van het Minffordd Hotel, bij de afslag naar de B 4405 vanaf de A 487, ten zuiden van Dolgellau. Bus naar Minffordd.

Hoogteverschil: 900 m.

Zwaarte: ondanks het grote hoogteverschil is dit een relatief eenvoudig te volgen wandeling. Duidelijk herkenbare, maar steile paden (af en toe met treden) die aan

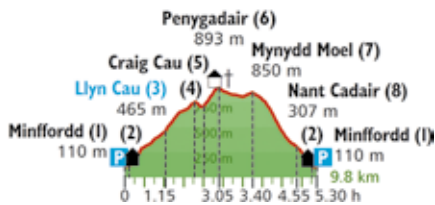
het begin zijn gemarkeerd. Bij Craig Cau is het verstandig om afstand van de kliffen te houden. Bij slecht weer is deze wandeling niet aan te bevelen.

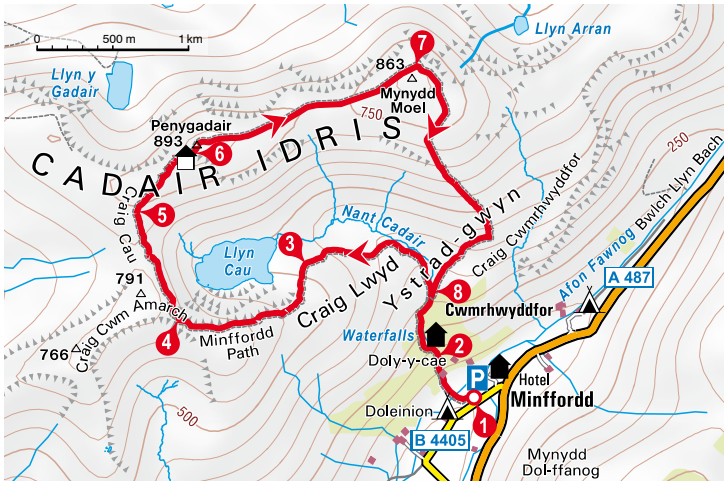
Horeca: Minffordd Hotel (200 m vanaf de parkeerplaats), Tŷ Te Cadair Tea Room (alleen hoogseizoen).

Kaart: OS Landranger 124, OS Explorer OL 23.

Vanaf de parkeerplaats bij **Minffordd (1)** volgt u achter de toiletten de wegwijzer richting 'Cadair Idris'. U steekt via een hek rechts een brug over. Het pad buigt af naar links. Bij **Tŷ Te Cadair Tea Room and Cadair Idris Visitor Centre (2)** gaat u naar links en steekt u de kabbelende Nant Cadair over. Nu gaat u rechts door een poort en bereikt u bij een informatiebord het beschermd natuurgebied Cadair Idris. Treden vergemakkelijken de klim op het

steile pad, dat door een eikenbos min of meer evenwijdig aan de beek loopt en meerdere kleine watervallen passeert. Waar het pad de Nant Cadair bereikt, houdt u links aan (op de terugweg keert u hier vanaf Mynydd Moel weer terug). De weg door het dal Cwm Cau gaat gelijkmatig

en niet te steil omhoog. U ziet hier al de eerste pieken van de bergketen: voor u de Penygadair en links de Craig Lwyd ('grijze rots').

Nog voor het meer **Llyn Cau (3)** in het keteldal in zicht komt, houdt u bij een splitsing links aan en gaat u via treden steil omhoog. U kunt hier genieten van het prachtige uitzicht op het azuurblauwe meer. U gaat naar rechts verder en ziet in het zuiden de bergen Mynydd Dol-ffanog, Mynydd Rugog en het Taren-gebergte. De klim wordt overal vergemakkelijkt door treden, maar bovenaan is er wat los gesteente. Via een trap bereikt u de **Craig Cwm Amarch (4)**. Daarna daalt u een stuk af, voorbij een Cairn, voordat u via de **Craig Cau (5)** met spectaculaire kliffen de **Penygadair (6)** bereikt, de top van Cadair Idris (obelisk en een kleine schuilhut). Hier kunt u even pauzeren en van het uitzicht genieten: in het noordwesten ziet u de Llyn y Gadair en de trechtermond van de Mawddach en kijkt u tot aan de Rhinogydd en de

De kliffen van Craig Cau.

Hektrapje bij de beklimming van de Mynydd Moel.

Moelwynion. Op heldere dagen ziet u ook de Snowdon, in het noorden Dolgellau, in het westen Ierland en in het zuidwesten Llyn Cau en Craig Cau, waar u al heeft gelopen.

Van dit uitzicht kunt u verder alleen genieten vanaf de verder naar het noordoosten lopende bergweg. Voorbij een trap bereikt u **Mynydd Moel (7)**, waar in het noordoosten de Llyn Arran te zien is. U blijft nog een klein stukje de bergweg volgen en kijkt uit naar een weideweg naar het zuidoosten. Deze buigt af naar rechts, naar het zuiden. Rechts kunt u genieten van het schitterende uitzicht op de Llyn Cau en de Penygadair.

De weg voert naar een trap. Deze volgt u niet, u loopt links langs het hek. Vanaf hier wordt de wandeling inspannender. Bij de volgende trap gaat u rechtdoor (vanaf rechts sluit een weg aan). Vanaf hier gaat u verder over treden met af en toe los gesteente. De steile afdaling wordt verzacht door het schitterende uitzicht op het grote meer Tal-y-llyn dat schuin rechts voor u ligt. U wandelt rechtdoor verder en klimt uiteindelijk naar rechts via een trap. De weg voert verder over de **Nant Cadair (8)** en u bereikt weer het eikenbos. Vanaf hier gaat u linksaf en volgt u dezelfde route als de heenweg, terug naar de parkeerplaats bij **Minffordd (1)**.

Panorama vanaf de 'oude' Precipice Walk

Klein maar fijn: deze fraaie, hoge weg behoort tot de mooiste wandelroutes in de omgeving van Dolgellau. Zonder noemenswaardig hoogteverschil wandelt u rond een kegelvormige berg en heeft u prachtige uitzichten op de omgeving: bergtoppen, dalen, weiden en bossen, maar ook de romantische trechtermond van de Mawddach. De wandeling wordt afgesloten aan de schilderachtige oevers van Llyn Cynwch.

De namen van de paden hoeven u geen angst in te boezemen: Precipice Walk ('Weg van de afgrond') klinkt veel gevaarlijker dan hij daadwerkelijk is – treffender is de Welshe naam Llwybr Cynwch ('Cynwch-pad'). Dit pad voert naar de heuvel Foel Cynwch en het gelijknamige meer. Het voormalige herderspad werd al in 1890 aangewezen als wandelpad en voert over de landerijen van Nannau Farm.

Beginpunt: parkeerplaats, 207 m, aan de weg van Dolgellau naar Llanfachreth. Aan de noordkant van Dolgellau gaat u over de brug, dan rechts en na ca. ½ km linksaf het kleine straatje in richting Llanfachreth. Na ca. 3 km bereikt u de parkeerplaats (links). Bus naar Llanfachreth, halte 'Coed y Groes'.

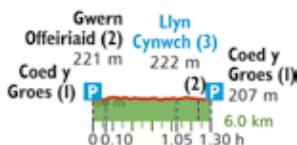
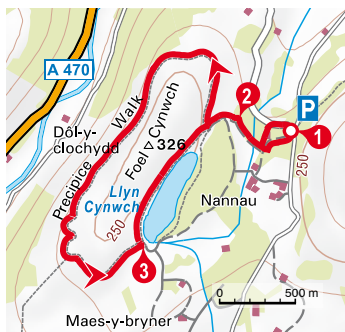
Hoogteverschil: 110 m.

Zwaarte: eenvoudige wandeling over duidelijk te herkennen paden, weinig klimmen en dalen. Op enkele punten is de wandeling niet geschikt voor mensen met hoogtevrees.

Horeca: geen.

Kaart: OS Landranger 124, OS Explorer OL 18.

Vanaf de zuidkant van het parkeerterrein **Coed y Groes (1)** volgt u het kleine pad dat meteen naar rechts af-

Zicht op de bergketen van de Cadair Idris.

buigt. Bij een splitsing gaat u rechtdoor en dan rechts onder de hoogspanningskabels door. Bij het huis **Gwern Offeiraid (2)** gaat u naar links en volgt u de doorgaande weg rechtdoor. Met het meer Llyn Cynwch in zicht gaat u rechtsaf omhoog en tegen de klok in rond de Foel Cynwch. Hier begint een traject met schitterende uitzichten, waarbij u over de hele omgeving kunt uitkijken. Het bosgebied in het noorden is de Coed-y-Brenin, in de verte zijn de bergen van Snowdonia te zien. Nabij de wegwijzer naar de kopermijn van Glasdir werd recentelijk een nieuw bos aangeplant. U volgt hier verder de Precipice Walk. Aan de zuidwestelijke kant staat een bankje waar u kunt pauzeren en genieten van het uitzicht op de monding van de Mawddach. Vanaf dit uitkijkpunt zet de bergketen van de Cadair Idris zich verder naar het zuiden voort. De route buigt af naar het noordoosten en u bereikt **Llyn Cynwch (3)**, een meer dat ook onder sportvissers zeer populair is. U gaat verder langs de linkeroever. Aan het eind van het meer bereikt u de splitsing die u van de heenweg herkent. Hier gaat u rechtsaf en volgt u de doorgaande weg. Kort voor de parkeerplaats volgt u de schuin naar rechts afbuigende asfaltweg terug naar **Coed y Groes (1)**.

Aan Llyn Cynwch.

